

صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران

معاونت خبر

گاه‌شمار مهم‌ترین تحولات، اظهارات و موضع‌گیری‌ها درباره

روند اجرایی برجام (۳۴)

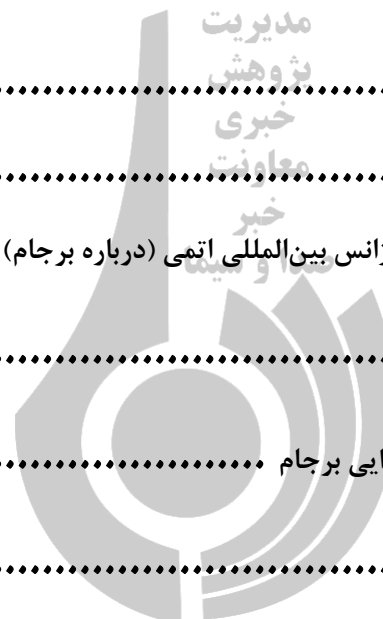
(مقطع بررسی: ۹۵/۰۳/۱۷ تا ۹۵/۰۳/۲۳)

فرآورده‌های خبری و تولیدات پژوهشی در بخش‌های زیر قابل دسترس است:

– وب‌سایت خبرگزاری صداوسیما (سرویس پژوهش) <http://www.iribnews.ir>

– گروه تلگرام پژوهش خبری صداوسیما <https://telegram.me/pajooheshkhabar>

1	1
2	2
4	4
6	6
7	7
8	8
9	9

بسمه تعالی

● مقدمه:

۲۳ مرداد ۸۱ نقطه عطف مهمی در تاریخ فعالیت‌های هسته‌ای ایران پس از پیروزی انقلاب اسلامی به‌شمار می‌آید. در پی بزرگنمایی و حتی دروغ‌گویی‌های منافقین با بهره بردن از ظرفیت‌های نظام رسانه‌ای استکبار منافقین توانستند حمله سازمان یافته‌ای به این بهانه در سطح گسترده‌ای علیه ایران اسلامی تدارک ببینند، بر این اساس پرونده هسته‌ای ایران که پیش از انقلاب در سال ۱۳۲۹ کلید خورده بود و با تأسیس سازمان انرژی اتمی و امضای قرارداد ساخت نیروگاه بوشهر شکل جدی گرفته بود، وارد دوران جدیدی در حیات خود شد.

از آن تاریخ تاکنون پرونده هسته‌ای ایران شاهد فراز و نشیب‌های زیادی بود، به گونه‌ای که در دوره دبیری شورای عالی امنیت ملی آقای روحانی (۸۲/۷/۱۳ تا ۸۴/۵/۲۴) پرونده هسته‌ای ایران شاهد صدور بیانیه سعدآباد و امضاء توافقنامه بروکسل و پاریس و در نهایت تعلیق داوطلبانه فعالیت‌های هسته‌ای جمهوری اسلامی بود. اما عدم پایبندی غرب به تعهدات خود باعث شد ایران در اردیبهشت ۸۴ فعالیت‌های هسته‌ای خود را از سر بگیرد. در دوره دبیری آقای لاریجانی نیز پرونده هسته‌ای ایران شاهد چند نوبت مذاکره و در نهایت تنظیم جدول زمانی برای پاسخگویی به پرسش‌های آژانس (مدالیته) بود. این پرونده در دوره آقای دکتر جلیلی نیز سه دور مذاکره در ژنو، دو دور مذاکره در استانبول، یک دور مذاکره در بغداد، مسکو و در نهایت دو دور مذاکره در آلمانی و فریز در برابر فریز و پذیرش پیشنهاد ایران برای شکل‌گیری همکاری میان ۷ کشور را تجربه کرد.

با روی کار آمدن دولت یازدهم، مأموریت مذاکرات و حل و فصل پرونده هسته‌ای به وزارت امور خارجه انتقال یافت. حاصل این مأموریت، مذاکرات سخت و فشرده ۲۲ ماهه بود که در ۳ آذر ۹۲ توافق ژنو با عنوان «برنامه اقدام مشترک» و در ۱۳ فروردین ۹۴ بیانیه لوزان قرائت شد تا اینکه پس از نه دور مذاکرات سخت و فشرده و چندین تمدید در تاریخ ۲۳ تیر ۹۴ بیانیه جمع‌بندی مذاکرات مبنی بر دستیابی به توافقی جامع (برجام) توسط مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا و طرف ایرانی قرائت شد. شورای امنیت سازمان ملل نیز تنها با گذشت شش روز از دستیابی به توافق جامع، قطعنامه ۲۲۳۱ را در تأیید دستیابی به برجام تصویب نمود. برجام در ادامه پس از ۶۰ روز بررسی و مجادلات طولانی به تصویب مجلسین آمریکا (سنا و نمایندگان) رسید. سپس برنامه جامع اقدام مشترک پس از بررسی‌های کارشناسی مفصل در مجلس شورای اسلامی در تاریخ ۹۴/۷/۲۱ تصویب و فردای آن روز از سوی شورای نگهبان به تأیید رسید. رهبر معظم انقلاب نیز در تاریخ ۹۴/۰۷/۲۹ ضمن نامه‌ای به رئیس جمهوری که حاوی الزامات نه‌گانه در اجرای برجام بود، برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) را با عنایت به طی مراحل مختلف برای اجرا ابلاغ فرمودند. بولتن حاضر نگاهی تفکیکی - تحلیلی دارد به خبرها و مواضع موافقان و مخالفان برجام در ایران و اعضاء گروه ۵+۱، پس از انتشار بیانیه و تصویب برجام در مجالس ایران و آمریکا، فراز و فرود خبرها و اقدامات اجرایی برجام. بر این اساس جریان و جهت روند برجام از سوی طرفین قابلیت ارزیابی یافته و در برنامه سازی‌ها و گزارش‌های خبری می‌تواند مورد بهره‌برداری قرار گیرد.

الف - گاه‌شمار مهم‌ترین تحولات مرتبط با روند اجرایی برجام

ردیف	تاریخ	رویداد، بهانه یا تحول مهم خبری	توضیحی مختصر دربارهٔ رویداد، بهانه یا تحول مهم خبری	کلید واژه‌ها ^(۱)	منبع رسانه‌ای
۱	دوشنبه ۹۵/۰۳/۱۷	تأکید آمانو بر پایبندی ایران به تعهدات برجامی خود	همان‌طور که قبلاً هم اعلام کردم ایران به تعهدات خود در زمینه فعالیت‌های هسته‌ای‌اش در خصوص تأیید و نظارت در پرتو قطعنامه شورای امنیت سازمان ملل متحد (۲۰۱۵)، تحت طرح جامع اقدام مشترک (برجام) عمل کرده است. در این گزارش نیز خلاصه‌ای از تأیید و نظارت بر فعالیت‌هایی که آژانس تحت قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت و قطعنامه‌های مربوط آن را انجام داده، اشاره شده است.	۱۴	الف
۲	چهارشنبه ۹۵/۰۳/۱۹	همکاری نفتی ایران با «رویال داچ شل»	منابع بازرگانی و کشتیرانی اعلام کرده اند شرکت نفتی انگلیسی - هلندی رویال داچ شل واردات نفت خام ایران را از سرگرفته است و بدین ترتیب، پس از شرکت نفتی «توتال» فرانسه، دومین مشتری بزرگ و صاحب نام نفت ایران است.	۹-۱۳	باشگاه خبرنگاران
۳	چهارشنبه ۹۵/۰۳/۱۹	شکست طرح تحریم‌های جدید آمریکا ضد ایران	بن‌کاردین عضو کمیته روابط خارجی سنای آمریکا: نمایندگان آمریکایی هنوز در خصوص یک طرح پیشنهادی برای اعمال تحریم‌های جدید علیه ایران و تمدید قانون تحریم‌ها علیه تهران، متحد نشده‌اند تا بتوان این طرح را به قانون تبدیل کرد. دولت اواما نیز به‌کنگره هشدار داده است که با اعمال هرگونه تحریم جدیدی که مغایر با توافق هسته‌ای بین‌المللی باشد، مخالفت خواهد کرد.	۲	خبرگزاری تسنیم
۴	پنجشنبه ۹۵/۰۳/۲۰	ادامه مذاکرات بوئینگ و تهران	شرکت آمریکایی بوئینگ با تأیید آغاز مذاکرات با ایران، گفت این شرکت در حال بررسی نیازهای خطوط هوایی ایران است و در این زمینه از دولت آمریکا مجوز دریافت کرده است. شرکت آمریکایی بوئینگ می‌گوید در حال بررسی نیاز شرکت‌های هواپیمایی مسافری ایران است تا در صورت امکان با تهران وارد معامله شود.	۹-۱۳	خبرگزاری فارس

۱- کدهای کلید واژه:

- ۱- بازرسی‌ها ۲- تحریم‌ها ۳- برگشت‌پذیری تحریم‌ها (مکانیسم ماشه) ۴- فرایند اجرایی برجام ۵- ادامه فعالیت‌های مبهم هسته‌ای ایران ۶- رویکرد مثبت به توافق هسته‌ای ۷- رویکرد انتقادی به توافق هسته‌ای
 ۸- ادعای تداوم سیاست‌های توسعه‌طلبانه ایران در منطقه ۹- پیامدهای برجام ۱۰- الزامات نه‌گانه و فرآیند اجرایی ۱۱- الزام آورنبودن (نامعتبر بودن) برجام ۱۲- سیاست‌های خصمانه واشنگتن در برابر تهران
 ۱۳- لغو و توقف تحریم‌ها ۱۴- پایبندی ایران به تعهدات برجامی خود ۱۵- پایبندی غرب به تعهدات برجامی خود ۱۶- انتقاد از رفتار واشنگتن در برجام

ردیف	تاریخ	رویداد، بهانه یا تحول مهم خبری	توضیحی مختصر دربارهٔ رویداد، بهانه یا تحول مهم خبری	کلید واژه‌ها ^(۱)	منبع رسانه‌ای
۵	یکشنبه ۹۵/۰۳/۲۳	جلسه ۳ جانبه ایران، چین و آمریکا	بهر روز کمالوندی سخنگوی سازمان انرژی اتمی از برگزاری نشست سه جانبه ایران، چین و آمریکا با محوریت بازطراحی رآکتور آب سنگین اراک در وین خبر داد. بر این اساس، به آنها (آمریکایی‌ها) گفته‌ایم که ما یکسری تضمین‌های عینی، شفاف و مشخص می‌خواهیم و تضمین‌ها نباید در قالب ضمانت‌های قراردادی باشد. ما گفته‌ایم که ابتدا بهای کالایمان را دریافت می‌کنیم و سپس آن را در اختیارتان قرار می‌دهیم. این موضوع اصلی‌ترین مساله در رایزنی‌ها با دولت آمریکا بوده است. البته دو موضوع دیگری هم هستند که موضوعاتی جزئی‌تر و کم‌اهمیت‌تر هستند و به این اعتبار می‌توانم بگویم که مهم‌ترین موضوع دریافت وجوه محموله قبل از دریافت آن است.	۴	الف
۶	یکشنبه ۹۵/۰۳/۲۳	گزارش برجامی ظریف در مجلس شورای اسلامی	محمدجواد ظریف در جلسه مجلس شورای اسلامی: تاریخ را تحریف نکنید، مذاکرات هسته‌ای به دستور رهبری صورت گرفت، برخی که گذشته را فراموش کرده‌اند به ناروا می‌گویند که مردم ما پس از برجام تحقیر می‌شوند، کدام قراردادی ۵ ماهه به نتیجه رسیده که انتظار دارید ۵ ماه پس از برجام، اقتصاد شکوفا شود؟.. البته این (انجام مذاکرات هسته‌ای) به آن معنا نیست که خصومت‌ها و دشمنی‌ها برداشته شده زیرا ذات کشورهای دیگر تغییر نمی‌کند..	۴	انتخاب
۷	سه‌شنبه ۹۵/۰۳/۱۸	لغو تحریم‌های ایران از سوی استرالیا ظرف چند هفته آینده	تارنمای وزارت امور خارجه و تجارت استرالیا روز سه‌شنبه با نام بردن از ۱۰ شرکت ایرانی که سال ۲۰۱۳ میلادی توسط وزیر امور خارجه این کشور تحت قوانین مربوط به سال ۲۰۱۱ در مورد روابط با ایران در لیست تحریم‌های این کشور قرار گرفت، اعلام کرد سوم جولای سال جاری میلادی (۱۳ تیرماه) این تحریم‌ها در صورت عدم تجدیدنظر وزارت امور خارجه به پایان می‌رسد.	۱۳	خبرگزاری جمهوری اسلامی

ب - گاه‌شمار اظهارات شخصیت‌های داخلی دربارهٔ برجام

ردیف	تاریخ	مقام بیان‌کننده	موضوع محوری	اظهارات مطرح شده	منبع رسانه‌ای
۱	چهارشنبه ۹۵/۰۳/۱۹	حسن روحانی، رئیس‌جمهور در جمع اعضای شوراهای عالی کشور	برجام و پایان تحریم‌ها	رئیس‌جمهور گفت: مردم پیش از برجام هر روز با یک تحریم جدید مواجه بودند اما اکنون و بعد از برجام، هر روز یک گشایش در امور حاصل می‌شود که این جای شکرگزاری دارد.	پایگاه اطلاع‌رسانی ریاست جمهوری
۲	چهارشنبه ۹۵/۰۳/۱۹	رضا نجفی، نماینده و سفیر ایران در پایان جلسه بررسی موضوع ایران در نشست روز چهارشنبه شورای حکم	عملکرد آژانس در قبال ایران	با توجه به اینکه در حال نزدیک شدن به زمان اجرای قسمت مهمی از پروتکل الحاقی که طبق آن بعد از ۶ ماه باید اعلامیه اولیه توسط ایران ارائه شود به آژانس تذکر دادیم که پیش از پیش در حفظ اطلاعات محرمانه ایران تلاش کند. در جلسه امروز شورای حکام تعدادی از هیات‌ها در صحبت‌های خود از روند اجرای برجام حمایت و تاکید کردند بر اینکه باید همه کشورهای طرف برجام هستند به تعهدات خود عمل کنند.	خبرگزاری جمهوری اسلامی
۳	جمعه ۹۵/۰۳/۲۱	حمید بعیدی نژاد، مدیرکل سیاسی و امنیت بین‌الملل وزارت امور خارجه	انتقاد از نقد غیر منصفانه برجام	ان‌شاءالله که یادمان نرفته است که هدف و مبنای اصلی مقاومت و تلاش ملت و دولت ما در دوازده سال گذشته در خصوص بحث هسته‌ای اجرای حق مسلم کشورمان در انجام غنی‌سازی با هدف تولید سوخت هسته‌ای رآکتور بوشهر بوده است. آن زمان حتی آمریکا هم علیرغم موضع همیشگی خود اعلام کرده بود که با ساخت و راه‌اندازی رآکتور هسته‌ای توسط ایران کنار می‌آید.	الف
۴	یکشنبه ۹۵/۰۳/۲۳	بیژن زنگنه، وزیر نفت	اثرات برجام بر حوزه انرژی ایران	برجام نبود صادرات نفت ایران قطع می‌شد! امیدوارم در مدت دو یا سه ماه آینده و شاید هم کمتر بتوانیم اولین قرارداد را ببندیم، چند میدان هم مدنظر است.	الف

ردیف	تاریخ	مقام بیان کننده	موضوع محوری	اظهارات مطرح شده	منبع رسانه‌ای
۵	یکشنبه ۹۵/۰۳/۲۳	بهروز کمالوندی، سخنگوی سازمان انرژی اتمی در برگزاری نشست سه جانبه ایران، چین و آمریکا	بازطراحی	بر این اساس، به آنها (آمریکایی‌ها) گفته‌ایم که ما یکسری تضمین‌های عینی، شفاف و مشخص می‌خواهیم و تضمین‌ها نباید در قالب ضمانت‌های قراردادی باشد. ما گفته‌ایم که ابتدا بهای کالای‌مان را دریافت می‌کنیم و سپس آن را در اختیاران قرار می‌دهیم. این موضوع اصلی‌ترین مساله در رایزنی‌ها با دولت آمریکا بوده است. البته دو موضوع دیگری هم هستند که موضوعاتی جزئی‌تر و کم‌اهمیت‌تر هستند و به این اعتبار می‌توانم بگویم که مهم‌ترین موضوع دریافت وجوه محموله قبل از دریافت آن است.	الف
۶	یکشنبه ۹۵/۰۳/۲۳	محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه در جلسه مجلس شورای اسلامی	گزارش برجامی ظریف به مجلس	تاریخ را تحریف نکنید، مذاکرات هسته‌ای به دستور رهبری صورت گرفت، برخی که گذشته را فراموش کرده‌اند به ناروا می‌گویند که مردم ما پس از برجام تحقیر می‌شوند، کدام قراردادی ۵ ماهه به نتیجه رسیده که انتظار دارید ۵ ماه پس از برجام، اقتصاد شکوفا شود؟! البته این (انجام مذاکرات هسته‌ای) به آن معنا نیست که خصومت‌ها و دشمنی‌ها برداشته شده زیرا ذات کشورهای دیگر تغییر نمی‌کند..	انتخاب
۷	یکشنبه ۹۵/۰۳/۲۳	علی لاریجانی، رئیس مجلس شورای اسلامی	واکنش رییس مجلس به گزارش برجامی ظریف	انصافا آقای ظریف و همکارانش سخت زحمت کشیدند و من شخصا می‌دیدم که چقدر تلاش می‌کنند که حقوق کشورمان را بگیرند. کار سختی بود که یک کشور در مقابل چند کشور بودند و مذاکرات هم طولانی بود. رئیس مجلس با تأکید بر اینکه طرف مقابل در اجرای برجام به دنبال مسئله‌سازی برای ایران است، تصریح کرد: مجلس، دولت و شورای نظارت با دقت باید پیگیری کنند که جلوی زیاده‌خواهی‌های آمریکا گرفته شود	انتخاب

ج - گاهشمار اظهارات و ادعاهای مطرح شده از سوی مقامات گروه ۱+۵ و آژانس بین‌المللی اتمی (درباره برجام)

ردیف	تاریخ	مقام بیان‌کننده	موضوع محوری	ادعا یا اظهارات مطرح شده	منبع رسانه‌ای
۱	دوشنبه ۹۵/۰۳/۱۷	یوکیا آمانو، مدیر کل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی	گزارش آمانو درباره ایران	همان‌طور که قبلاً هم اعلام کردم ایران به تعهدات خود در زمینه فعالیت‌های هسته‌ای‌اش در خصوص تأیید و نظارت در پرتو قطعنامه شورای امنیت سازمان ملل متحد (۲۲۳۱ (۲۰۱۵)، تحت طرح جامع اقدام مشترک (برجام) عمل کرده است. در این گزارش نیز خلاصه‌ای از تأیید و نظارت بر فعالیت‌هایی که آژانس تحت قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت و قطعنامه‌های مربوط آن را انجام داده، اشاره شده است..	الف
۲	سه‌شنبه ۹۵/۰۳/۱۸	فدریکا موگرینی، مسئول سیاست‌گذاری خارجی اتحادیه اروپا	نقش اتحادیه اروپا در شکل‌گیری و اجرای برجام	ما بر اجرای کامل تمامی بخش‌های توافق نظارت می‌کنیم و امیدواریم که با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به خوبی همکاری شود. در کنار این موضوع، اتحادیه اروپا در پی آن است تا اطمینان یابد که منافع این توافق شامل حال مردم ایران شده و همکاری منطقه‌ای را بهبود بخشد.	خبرگزاری جمهوری اسلامی
۳	یکشنبه ۹۵/۰۳/۲۳	جک لو، وزیر خزانه داری آمریکا	اصرار آمریکا بر تداوم تحریم‌ها	آمریکا برای اعمال تحریم علیه ایران به ایفای نقش رهبری در جهان نیاز دارد. وقتی ایالات متحده از ایفای چنین نقشی عقب‌نشینی می‌کند، به ضرر آمریکا تمام می‌شود. ایالات متحده باید همچنان به ایفای این نقش ادامه بدهد. وقتی آمریکا در جهان به ترویج ارزش‌های خودش می‌پردازد به نفع آمریکا تمام می‌شود. وقتی آمریکا می‌خواهد تحریم‌هایی علیه کشورهایی از قبیل ایران و روسیه و کره شمالی اعمال کند، آمریکا به داشتن چنین نقش رهبری نیاز دارد.	خبرگزاری تسنیم
۴	یکشنبه ۹۵/۰۳/۲۳	جان کری، سخنگوی رسمی وزارت خارجه آمریکا	تقابل ایران و آمریکا	آمریکا از خاورمیانه دست برنخواهد داشت و حضور نظامی آن در آنجا ادامه دارد. با وجود دستیابی به توافق اتمی با ایران اختلافات ما با ایران هنوز عمیق است. تنها راه حل بحران این دو کشور (سوریه و یمن) گفتگو راه حل سیاسی است.	خبرگزاری تسنیم

د - رصد روند اجرایی برجام از منظر الزامات نه‌گانه رهبر معظم انقلاب

فرایند اجرایی	واکنش‌های خارجی	واکنش‌های داخلی	الزامات نه‌گانه رهبر انقلاب	ردیف
<p>- بهروز کمالوندی سخنگوی سازمان انرژی اتمی از برگزاری نشست سه‌جانبه ایران، چین و آمریکا با محوریت بازطراحی رآکتور آب سنگین اراک در وین خبر داد.. بر این اساس، به آنها(آمریکایی‌ها) گفته‌ایم که ما یکسری تضمین‌های عینی، شفاف و مشخص می‌خواهیم و تضمین‌ها نباید در قالب ضمانت‌های قراردادی باشد. ما گفته‌ایم که ابتدا بهای کالایمان را دریافت می‌کنیم و سپس آن را در اختیارتان قرار می‌دهیم. این موضوع اصلی‌ترین مساله در رایزنی‌ها با دولت امریکا بوده است. البته دو موضوع دیگری هم هستند که موضوعاتی جزئی‌تر و کم‌اهمیت‌تر هستند و به این اعتبار می‌توانم بگویم که مهم‌ترین موضوع دریافت وجوه محموله قبل از دریافت آن است.(الف یکشنبه ۹۵/۰۳/۲۳)</p>	<hr/>	<p>- حجت‌الاسلام مجتبی ذوالنور نماینده مردم قم در مجلس شورای اسلامی درباره اقدامات دولت در مقابل بدعهدی و بدقولی آمریکاییها در برجام گفت: آمریکایی‌ها و غربیها به تعهدات خود در برجام عمل نمی‌کنند، این همه خوش‌خیالی بس است و دولت به‌جای التماس مطالبه‌گر حقوق ملت باشد. دولت در این زمینه نباید از دیپلماسی انفعال و التماس استفاده کند و سریعاً پاسخ محکم به این‌گونه زیاده‌خواهی‌ها بدهد. (خبرگزاری تسنیم پنجشنبه ۹۵/۰۳/۲۰)</p>	<p>رابعاً: اقدام در مورد نوسازی کارخانه‌ی اراک با حفظ هویت سنگین آن، تنها در صورتی آغاز خواهد شد که قرارداد قطعی و مطمئن درباره‌ی طرح جایگزین و تضمین کافی برای اجرای آن منعقد شده باشد.</p> <p>خامساً: معامله‌ی اورانیوم غنی‌شده‌ی موجود در برابر یک زرد با دولت خارجی در صورتی آغاز خواهد شد که قرارداد مطمئن در این‌باره همراه با تضمین کافی منعقد شده باشد.</p> <p>معامله و تبادل مزبور، باید بتدریج و در دفعات متعدد باشد.</p> <p>(چهارشنبه ۹۴/۷/۲۹ پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت‌الله‌العظمی سیدعلی خامنه‌ای)</p>	<p>۱</p>

فرایند اجرایی	واکنش‌های خارجی	واکنش‌های داخلی	الزامات نه‌گانه رهبر انقلاب	ردیف
	<p>- جان کربی سخنگوی وزارت خارجه آمریکا در مصاحبه با روزنامه القدس العربی: به هر حال با وجود اجرای توافق اتمی هنوز اختلافات عمیقی بین آمریکا و ایران وجود دارد و به عبارت دیگر همچنان تحریم‌های ما بر ایران در ارتباط با برخی مسائل از جمله ادامه برنامه موشکی پابرجاست به اضافه اینکه آمریکا تحریم‌های جدیدی را بر برخی شخصیت‌ها و شرکت‌های مرتبط با توسعه برنامه موشک‌های بالستیک اعمال کرده است زیرا این اقدام را نقض تعهدات بین‌المللی می‌داند. (خبرگزاری تسنیم یکشنبه ۹۵/۰۳/۲۳)</p>	<p>- حجت‌الاسلام مجتبی ذوالنور نماینده مردم قم در مجلس شورای اسلامی گفت دولت باید در مقابل این بدعهدیها موضع قاطعانه بگیرد و شفاف به مردم بگوید که امریکاییها در برجام کارشکنی می‌کنند. وی با اشاره به اینکه اخیراً کشورهای ۱+۵ بیانیه‌ای صادر و گفته‌اند که ما به تعهدات خود در برجام عمل کردیم ولی ایران هیچ اقدامی نکرده و باید تحریمها ادامه پیدا کند، گفت: دولت در این زمینه نباید از دیپلماسی انفعال و التماس استفاده کند و سریعاً پاسخ محکم به این‌گونه زیاده‌خواهیها بدهد. ما به تعهدات خود عمل کردیم ولی امریکاییها و غربیها با تمسخر بدون اجرای تعهدات خود تحریم را بر ملت ما تحمیل می‌کنند. این همه خوش خیالی بس است و دولت به جای التماس مطالبه‌گر حقوق ملت باشد. (خبرگزاری تسنیم پنجشنبه ۹۵/۰۳/۲۰)</p>	<p>اولاً: از آنجا که پذیرش مذاکرات از سوی ایران اساساً با هدف لغو تحریمهای ظالمانه‌ی اقتصادی و مالی صورت گرفته است و اجرائی شدن آن در برجام به بعد از اقدامهای ایران موکول گردیده، لازم است تضمین‌های قوی و کافی برای جلوگیری از تخلف طرفهای مقابل، تدارک شود، .. هرگونه اظهاری مبنی بر این‌که ساختار تحریم‌ها باقی خواهد ماند، به‌منزله‌ی نقض برجام است. ثانیاً: در سراسر دوره هشت‌ساله، وضع هرگونه تحریم در هر سطح و به هر بهانه‌ای .. توسط هر یک از کشورهای طرف مذاکرات، نقض برجام محسوب خواهد شد و دولت موظف است طبق بند ۳ مصوبه‌ی مجلس، اقدامهای لازم را انجام دهد و فعالیت‌های برجام را متوقف کند. (چهارشنبه ۹۴/۷/۲۹ پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت‌الله‌العظمی سیدعلی خامنه‌ای)</p>	۲

ردیف	محور یا موضوع	حوزه موضوعی	مستند	منبع و تاریخ
۱	برجام صنعت نفت ایران را از رکود خارج ساخت	نفت و انرژی	صادرات نفت ایران بعد از رفع تحریم‌های هسته‌ای با سرعتی بسیار بیشتر از آن چه کارشناسان پیش‌بینی می‌کردند افزایش یافته است. آن گونه که خبرگزاری آمریکایی رویترز گزارش داده است « در حال حاضر بیش از ۲۵ ابرنفتکش آسیایی و اروپایی نفت ایران را برای فروش در بازارهای خارجی حمل می‌کنند».	خبر آنلاین دوشنبه ۹۵/۰۳/۱۷
۲	برجام تحریم‌های بین‌المللی بر ضد ایران را متوقف می‌کند	تحریمی	تارنمای وزارت امور خارجه و تجارت استرالیا روز سه شنبه با نام بردن از ۱۰ شرکت ایرانی که سال ۲۰۱۳ میلادی توسط وزیر امور خارجه این کشور تحت قوانین مربوط به سال ۲۰۱۱ در مورد روابط با ایران در لیست تحریم‌های این کشور قرار گرفت، اعلام کرد سوم جولای سال جاری میلادی (۱۳ تیرماه) این تحریم‌ها در صورت عدم تجدیدنظر وزارت امور خارجه به پایان می‌رسد.	خبرگزاری ج.ا. سه‌شنبه ۹۵/۰۳/۱۸
۳	برجام فرصت‌های زیادی در اختیار ایران گذاشته	تحریمی	رئیس‌جمهور گفت: مردم پیش از برجام هر روز با یک تحریم جدید مواجه بودند اما اکنون و بعد از برجام، هر روز یک گشایش در امور حاصل می‌شود که این جای شکرگزاری دارد.	پایگاه اطلاع‌رسانی ریاست جمهوری چهارشنبه ۹۵/۰۳/۱۹
۴	برجام رونق را به صنعت نفت ایران بازگرداند	نفت و انرژی	منابع بازرگانی و کشتیرانی اعلام کرده اند شرکت نفتی انگلیسی_هلندی رویال داچ شل واردات نفت خام ایران را از سرگرفته است و بدین ترتیب، پس از شرکت نفتی "توتال" فرانسه، دومین مشتری بزرگ و صاحب نام نفت ایران است..	باشگاه خبرنگاران چهارشنبه ۹۵/۰۳/۱۹
۵	نوسازی ناوگان هوایی ایران تنها از طریق برجام امکان پذیر است	ناوگان هوایی	شرکت بوئینگ اعلام کرد: ما برای دریافت مجوز درخواست داده و مجوز لازم را دریافت کرده‌ایم تا نیازهای ایرلاین‌های ایرانی مورد تایید دولت آمریکا به هواپیماهای مسافری را ارزیابی کنیم. شرکت آمریکایی بوئینگ با تأیید آغاز مذاکرات با ایران، گفت این شرکت در حال بررسی نیازهای خطوط هوایی ایران است و در این زمینه از دولت آمریکا مجوز دریافت کرده است.	خبرگزاری فارس پنجشنبه ۹۵/۰۳/۲۰

تحلیل و جمع‌بندی مهم‌ترین اظهارات و اقدامات مقامات جمهوری اسلامی ایران، آمریکا، اروپا و آژانس بین‌المللی انرژی اتمی پس از برجام؛

«تاکید آمانو بر پایبندی ایران به تعهدات برجامی خود و واکنش سفیر و نماینده دائم ایران در آژانس به این گزارش، همکاری نفتی رویال داچ شل و شرکت ملی نفت ایران، عدم توافق نمایندگان آمریکایی برای تحریم‌های بیشتر علیه ایران، مذاکرات شرکت بوئینگ و ایران در خصوص خرید هواپیما، جلسه سه جانبه ایران، چین و آمریکا درباره بازطراحی راکتور آب سنگین اراک و گزارش برجامی ظریف به مجلس» از جمله مهمترین موضوعاتی هستند که در بازه زمانی ۹۵/۰۳/۱۷ تا ۹۵/۰۳/۲۳ در خصوص برجام رسانه‌ای شدند.

۱- «تاکید آمانو بر پایبندی ایران به تعهدات برجامی خود و واکنش سفیر و نماینده دائم ایران در آژانس به این گزارش» اولین خبر برجامی این مقطع بود. هرچند این خبر پیش از این چندین بار در فواصل زمانی مختلف در رسانه‌ها انتشار یافت اما این تکرار و مشابهت چیزی از ارزش و اهمیتش نمی‌کاهد. خبرگزاری‌ها در این خصوص گزارش کردند: یوکیا آمانومدیر کل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی با ارائه گزارشی درباره ایران گفت: همان‌طور که قبلاً هم اعلام کردم ایران به تعهدات خود در زمینه فعالیت‌های هسته‌ای‌اش در خصوص تأیید و نظارت در پرتو قطعنامه شورای امنیت سازمان ملل متحد ۲۲۳۱ (۲۰۱۵)، تحت طرح جامع اقدام مشترک (برجام) عمل کرده است. در این گزارش نیز خلاصه‌ای از تأیید و نظارت بر فعالیت‌هایی که آژانس تحت قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت و قطعنامه‌های مربوط آن را انجام داده، اشاره شده است. (الف دوشنبه ۹۵/۰۳/۱۷)

۲- «عدم توافق نمایندگان آمریکایی برای تحریم‌های بیشتر علیه ایران» از دیگر خبرهای برجامی مهم هفته گذشته البته در حوزه‌ی تحریمی است. بر این اساس خبرگزاری‌ها اعلام کردند: بن‌کاردین عضو کمیته روابط خارجی سنای آمریکا اعلام کرد: نمایندگان آمریکایی هنوز در خصوص یک طرح پیشنهادی برای اعمال تحریم‌های جدید علیه ایران و تمدید قانون تحریم‌ها علیه تهران، متحد نشده‌اند تا بتوان این طرح را به قانون تبدیل کرد. دولت اوباما نیز به کنگره هشدار داده است که با اعمال هرگونه تحریم جدیدی که مغایر با توافق هسته‌ای بین‌المللی باشد، مخالفت خواهد کرد. (خبرگزاری تسنیم چهارشنبه ۹۵/۰۳/۱۹) این خبر از جهات مختلفی با اهمیت است. اولاً؛ از ناکامی جناح تندرو و لابی صهیونیستی در آمریکا (هر چند محدود به مقطع خاصی) حکایت دارد. ثانیاً؛ نشان از دشمنی پایان‌ناپذیر آمریکا در خصومت با ایران دارد. ثالثاً؛ دشمن دائمی را اعتماد نشاید! و اینجاست که درستی و تیزبینانه بودن هشدارهای رهبر معظم انقلاب در خصوص خوی استکباری غرب دو صد چندان تأیید می‌شود.

۳- «مذاکرات شرکت بوئینگ و ایران در خصوص خرید هواپیما» دیگر خبر برجامی اقتصادی این هفته بود. جالب است که پس از خبرهای منفی چند ماه گذشته مبنی بر ناممکن بودن همکاری بوئینگ با ایران به دلایل مختلف حال مقامات این شرکت از دریافت مجوز از واشنگتن برای این همکاری خبر داده‌اند. به گزارش خبرگزاری فارس: شرکت آمریکایی بوئینگ با تأیید آغاز مذاکرات با ایران، گفت این شرکت در حال بررسی نیازهای خطوط هوایی ایران است و در این زمینه از دولت آمریکا مجوز دریافت کرده است. شرکت آمریکایی بوئینگ می‌گوید در حال بررسی نیاز شرکت‌های هواپیمایی مسافری ایران است تا در صورت امکان با تهران وارد معامله شود. (خبرگزاری فارس پنجشنبه ۹۵/۰۳/۲۰) این در حالی است که «جان لیهای» مدیر فروش ایرباس در سخنانی در هفته گذشته با اشاره به نگرانی بانک از تأمین اعتبار قراردادهای این شرکت و ایران گفت: بانک‌ها می‌ترسند خرید ۱۱۸ هواپیمای ایران را تأمین مالی کنند و اگر ایران فکری برای بندهای مالی قرارداد خود نکند، فروش هواپیما لغو خواهد شد. (الف جمعه ۹۵/۰۳/۱۴) البته نکته جالبتر که در این هفته تداوم آن را دیدم این است که همزمان با این خبر، رسانه‌ها خبر دیگری که حائز اهمیت زیادی است را بازتاب

بخشیدند و آن : شکاف جدی در ساختار تحریم‌ها و آغاز افول قدرت تحریمی آمریکا را نوید می‌دهد. بر این اساس خبرگزاری‌ها از تمایل بوئینگ برای فروش هواپیما به هر نحو ممکن به ایران خبر داده و اعلام کردند: «در صورتی که نظام مالی آمریکا درهای خود را به روی ایران باز نکند و تحریم‌های مالی همچنان پابرجا بمانند، شرکت‌های هواپیمایی ایران می‌توانند برای خرید هواپیماهای بوئینگ به جای پرداخت با دلار که به‌عنوان ارز رایج در بازار مورد استفاده است اما نیازمند گردش در نظام مالی آمریکاست، با یورو پرداخت‌های خود را انجام دهند.» بوئینگ در همین راستا و برای معرفی محصولات در حال تولید خود از فروردین سال گذشته با بیش از دو شرکت هواپیمایی در حال مذاکره بوده است. «مارتی بنتروت»، معاون فروش خاورمیانه شرکت بوئینگ که هفته گذشته با چند شرکت هواپیمایی در تهران دیدار کرده بود، گفت: «هنوز فرصت‌های زیادی برای حضور بوئینگ در صنعت هوایی ایران وجود دارد.» شرکت بوئینگ برای هرگونه معامله تجاری با ایران باید با اعلام قصد خود به خزانه‌داری آمریکا به اخذ یک مجوز اقدام کند. این مقام اجرایی شرکت بوئینگ با اشاره به این نکته و تأکید بر ضرورت پیروی دستورالعمل‌های لازم، سخنی درباره تاریخ ارسال درخواست مجوز و عملیاتی کردن معامله تجاری با ایران نگفت. (خبر آنلاین یکشنبه ۹۵/۰۳/۱۶)

۴- آخرین مطلب مهم برجای این هفته اختصاص دارد به خبر «جلسه سه جانبه ایران، چین و آمریکا درباره بازطراحی رآکتور آب سنگین اراک». البته این خبر، ادامه خط خبری هفته گذشته مبنی بر در راه آمریکا بودن محموله آب سنگین اراک است. خبرگزاری الف در این خصوص گزارش کرد: بهروز کمالوندی سخنگوی سازمان انرژی اتمی از برگزاری نشست سه جانبه ایران، چین و آمریکا با محوریت بازطراحی رآکتور آب سنگین اراک در وین خبر داد و گفت: بر این اساس، به آنها (آمریکایی‌ها) گفته‌ایم که ما یکسری تضمین‌های عینی، شفاف و مشخص می‌خواهیم و تضمین‌ها نباید در قالب ضمانت‌های قراردادی باشد. ما گفته‌ایم که ابتدا بهای کالایمان را دریافت می‌کنیم و سپس آن را در اختیارتان قرار می‌دهیم. این موضوع اصلی‌ترین مساله در رایزنی‌ها با دولت آمریکا بوده است. البته دو موضوع دیگری هم هستند که موضوعاتی جزئی‌تر و کم‌اهمیت‌تر هستند و به این اعتبار می‌توانم بگویم که مهم‌ترین موضوع دریافت وجوه محموله قبل از دریافت آن است. (الف یکشنبه ۹۵/۰۳/۲۳) ناگفته نماند که تلاش تیم مذاکره‌کننده برای احتیاط بیشتر و گرفتن تضمین‌های بیشتر همگی در راستای الزامات نه‌گانه رهبر معظم انقلاب است و بدین ترتیب امید می‌رود صرفه و صلاح منافع ملی بیشتر مراعات شود. این خبر پیشینه‌ای در هفته گذشته دارد که برای مشاهده قابل دسترس است.^۱

^۱ در حالی که در اوایل هفته گذشته مقامات کشورمان همچون دکتر صالحی از توقف ارسال محموله آب سنگین اراک به آمریکا به منظور رعایت احتیاطات لازمه (جلوگیری از توقیف احتمالی محموله و ضبط ارزش مالی آن) خبر داده بودند و از طرفی هفته پیش از آن نیز خبرگزاری‌ها از مصوبه مجلس نمایندگان آمریکا برای ممنوعیت خرید آب سنگین ایران خبر داده بودند به یکباره خبرگزاری‌ها اظهارات جان کربی مبنی بر در اختیار بودن این محموله تا چند هفته آینده خبر دادند و گفتند: جان کربی، سخنگوی وزارت امور خارجه در پاسخ به سئوالی مبنی بر اینکه آیا قرارداد خرید آب سنگین از ایران کامل شده است؟ گفت: همانطور که می‌دانید روز ۲۲ آوریل اداره برنامه ایزوتوپ وزارت انرژی آمریکا قراردادی برای خرید ۳۲ تن آب سنگین از ایران امضا کرد. انتظار ما این است که این آب سنگین در هفته‌های آینده به آمریکا برسد. اکنون جزئیات بیشتری در این مورد نمی‌دانم و مدرکی در این مورد به همراه ندارم. برای اطلاعات بیشتر می‌توانید به وزارت خزانه داری رجوع کنید. (مونیتورینگ خبرگزاری صداوسیما پنجشنبه ۹۵/۰۳/۱۳) سئوال مهمی که به ذهن می‌رسد این است که اساساً آیا امکان این معامله با توجه به مصوبه ممنوعیت مجلس نمایندگان آمریکا برای دولت اوباما وجود دارد؟ به نظر می‌رسد پاسخ این باشد که «زمان عقد قرارداد فروش آب سنگین پیش از مصوبه مجلس نمایندگان آمریکا بوده» و مصوبه اخیر ناظر به قراردادهای پس از آن است..